

Ustawa o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi

z dnia 21 października 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 1920)

Zmiany aktu:

2018-10-01	Dz.U. z 2018 r.	poz. 1669	Art. 155
2018-09-19	Dz.U. z 2018 r.	poz. 1693	Art. 20
2017-01-01			
2016-12-14			

Rozdział 1. Przepisy ogólne

Art. 1. [Zakres przedmiotowy ustawy] Ustawa określa zasady i tryb zawierania umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi, zwanej dalej „umową koncesji”, środki ochrony prawnej oraz organy właściwe w sprawach uregulowanych w ustawie.

Art. 2. [Objaśnienie pojęć] Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) dokumentach koncesji - należy przez to rozumieć dokumenty, które wytworzył lub do których odwołuje się zamawiający, służące do opisanego lub ustalenia elementów umowy koncesji lub postępowania o zawarcie umowy koncesji, w tym ogłoszenie o postępowaniu o zawarcie umowy, zwane dalej „ogłoszeniem o koncesji”, wstępne ogłoszenie informacyjne, zaproszenie do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, zaproszenie do składania ofert, opis przedmiotu umowy koncesji oraz inne dokumenty, w tym dotyczące sposobu przedstawiania dokumentów przez wykonawców;
- 2) działalności sektorowej - należy przez to rozumieć działalność w zakresie jednego z rodzajów działalności, o których mowa w art. 132 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.), zwanej dalej „Prawem zamówień publicznych”, lub działalność związaną ze świadczeniem usług, o których mowa w art. 132 ust. 3 Prawa zamówień publicznych;
- 3) koncesjonariuszu - należy przez to rozumieć wykonawcę, z którym zawarto umowę koncesji;
- 4) minimalnych wymaganiach - należy przez to rozumieć określone przez zamawiającego w dokumentach koncesji wymagania techniczne, fizyczne, funkcjonalne i prawne, którym ma odpowiadać oferta;
- 5) obiekcie budowlanym - należy przez to rozumieć obiekt budowlany w rozumieniu art. 2 pkt 5d Prawa zamówień publicznych;
- 6) postępowaniu o zawarcie umowy koncesji - należy przez to rozumieć postępowanie wszczynane w drodze publicznego ogłoszenia o koncesji, wstępnego ogłoszenia informacyjnego albo przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji w celu dokonania wyboru wykonawcy, z którym zostanie zawarta umowa koncesji;
- 7) robotach budowlanych - należy przez to rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych związanych z jednym z rodzajów działalności określonych w załączniku I do dyrektywy 2014/23/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania koncesji (Dz.Ur. UE L 94 z 28.03.2014, str. 1, z późn. zm.), zwanej dalej „dyrektywą 2014/23/UE”, lub obiektu budowlanego, lub realizację obiektu budowlanego, za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego;
- 8) środkach komunikacji elektronicznej - należy przez to rozumieć środki komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2016 r. poz. 1030 i 1579) lub faks;
- 9) usługach - należy przez to rozumieć świadczenia, których przedmiotem nie są roboty budowlane lub dostawy w rozumieniu art. 2 pkt 2 Prawa zamówień publicznych;
- 10) wykonawcy - należy przez to rozumieć osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub grupę takich podmiotów, które ubiegają się o zawarcie umowy koncesji lub złożyły ofertę;
- 11) zamawiającym - należy przez to rozumieć:
  - a) podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych,
  - b) przedsiębiorstwo publiczne, przez które należy rozumieć przedsiębiorstwo, na które podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio może wywierać dominujący wpływ przez:
    - posiadanie ponad połowy udziałów albo akcji w tym przedsiębiorstwie,
    - kontrolowanie ponad połowy głosów przypadających na akcje wyemitowane przez to przedsiębiorstwo,
    - prawo do powoływania ponad połowy członków organu zarządzającego lub nadzorczego przedsiębiorstwa
  - c) podmiot inny niż określony w lit. a i b, jeżeli umowa koncesji jest zawierana w celu wykonywania jednego z rodzajów działalności sektorowej,

Art. 3. [Zakres umowy koncesji, ryzyko ekonomiczne koncesjonariusza] 1. Na podstawie umowy koncesji zamawiający powierza koncesjonariuszowi wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami za wynagrodzeniem.

2. W przypadku powierzenia koncesjonariuszowi:

- 1) wykonania robót budowlanych - wynagrodzenie stanowi wyłącznie prawo do eksploatacji obiektu budowlanego będącego przedmiotem umowy albo takie prawo wraz z płatnością (umowa koncesji na roboty budowlane);
  - 2) świadczenia usług i zarządzania tymi usługami - wynagrodzenie stanowi wyłącznie prawo do wykonywania usług będących przedmiotem umowy albo takie prawo wraz z płatnością (umowa koncesji na usługi).
3. Koncesjonariusz ponosi ryzyko ekonomiczne związane z eksploatacją obiektu budowlanego lub wykonywaniem usług i obejmujące ryzyko związane z popytem lub podażą.
4. Przez ponoszenie ryzyka ekonomicznego należy rozumieć sytuację, w której w zwykłych warunkach funkcjonowania koncesjonariusz nie ma gwarancji odzyskania poniesionych nakładów inwestycyjnych lub kosztów związanych z eksploatacją obiektu budowlanego lub świadczeniem usług będących przedmiotem umowy koncesji oraz jest narażony na wahania rynku, a w szczególności jego szacowane potencjalne straty związane z wykonywaniem umowy koncesji nie mogą być jedynie nominalne lub nieistotne.
5. Oceniając ryzyko ekonomiczne, uwzględnia się w spójny i jednolity sposób wartość bieżącą netto wszystkich inwestycji, kosztów i przychodów koncesjonariusza.

Art. 4. [Wartość umów koncesji regulowana ustawą] Przepisy ustawy stosuje się do umów koncesji, których szacunkowa wartość jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 30 000 euro, ustaloną z zastosowaniem średniego kursu złotego w stosunku do euro określonego w przepisach wydanych na podstawie art. 35 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.

Art. 5. [Wyłączenie stosowania] 1. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji:

- 1) w odniesieniu do których zamawiający mają obowiązek przeprowadzić postępowanie zgodnie z procedurami odmiennymi od przewidzianych w ustawie określonymi:
  - a) w umowie międzynarodowej zawartej między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, dotyczącej realizacji lub prowadzenia przedsięwzięcia przez strony tej umowy,
  - b) przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli umowy koncesji są w całości finansowane przez tę organizację lub instytucję, a w przypadku umów koncesji współfinansowanych w ponad 50% przez tę organizację lub instytucję - jeżeli strony uzgodniły mającą zastosowanie procedurę zawierania umów koncesji inną niż przewidziana w ustawie;
- 2) w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:
  - a) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami,
  - b) podlegających szczególnej procedurze na podstawie umowy międzynarodowej lub porozumienia, zawartych między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,
  - c) podlegających szczególnej procedurze organizacji międzynarodowej, jeżeli umowa koncesji musi być zawarta przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą,
  - d) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy nakładałoby na zamawiającego obowiązek przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa, w zakresie, w jakim ochrona ich nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż udzielenie zamówienia z wyłączeniem stosowania przepisów ustawy,
  - e) w ramach programu współpracy między Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jednym państwem członkowskim Unii Europejskiej, opartego na badaniach i rozwoju, rozumianych jako każda działalność dotycząca badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności obejmujących tworzenie technologicznych egzemplarzy próbnych sprzętu pokazującego zastosowanie nowego zamysłu lub nowej technologii w odpowiednich lub reprezentatywnych warunkach, które są prowadzone wspólnie nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, na późniejszych etapach całości lub części cyklu życia tego produktu,
  - f) zawieranych w imieniu rządu Rzeczypospolitej Polskiej z rządem innego państwa, bezpośrednio związanych z:
    - newralgicznym sprzętem lub sprzętem wojskowym w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 5b i 8a Prawa zamówień publicznych,
    - robotami budowlanymi lub usługami do szczególnych celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub newralgicznymi usługami w rozumieniu odpowiednio art. 2 pkt 5a i 5c Prawa zamówień publicznych,
  - g) w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zakupów cywilnych realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich zawarcia z koncesjonariuszem usytuowanym w strefie prowadzenia działań;
- 3) których przedmiotem są:
  - a) usługi arbitrażowe lub pojednawcze,
  - b) usługi Narodowego Banku Polskiego,
  - c) nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości, w szczególności dzierżawa lub najem, bez względu na sposób finansowania,
  - d) nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych, udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,
  - e) zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych,
  - f) usługi prawne:
    - zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1874), w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa trzeciego lub przed międzynarodowymi sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,
    - doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w

Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwszym, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,

- notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,
- świadczone przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których koncesjonariusze są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,
- związane z wykonywaniem władzy publicznej,

g) usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (Dz.U. z 2016 r. poz. 1636) oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności,

h) pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej,

i) usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizacje lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV: 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.Urz. WE L 340 z 16.12.2002, str. 1, z późn. zm. - Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 6, t. 5, str. 3), zwanym dalej „Wspólnym Słownikiem Zamówień”, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów,

j) usługi transportu lotniczego świadczone w oparciu o koncesję udzieloną na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Dz.Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3);

4) jeżeli są spełnione następujące warunki:

a) koncesji nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych,

b) wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, lub

c) wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub

d) koncesji muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa - w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a-d nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż zawarcie umowy koncesji bez zastosowania przepisów ustawy;

5) na usługi zawieranych z innym zamawiającym, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, który wykonuje działalność na podstawie prawa wyłącznego w rozumieniu art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych;

6) na usługi zawieranych z podmiotami, które wykonują działalność sektorową na podstawie prawa wyłącznego w rozumieniu art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych;

7) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, którego głównym celem jest:

a) umożliwienie zamawiającym oddania do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej,

b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej,

c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej;

8) na usługi badawcze i rozwojowe, chyba że usługi te są objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki:

a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności,

b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający;

9) na usługi prowadzenia loterii, objęte kodem CPV 92351100-7, określonym we Wspólnym Słowniku Zamówień, na podstawie prawa wyłącznego innego niż prawo, o którym mowa w art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych, o ile przyznanie takiego prawa wyłącznego ogłoszono w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;

10) przez zamawiającego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, w celu wykonywania działalności poza obszarem Unii Europejskiej, o ile nie będzie wykorzystywana sieć znajdująca się na obszarze Unii Europejskiej lub obszar Unii Europejskiej;

11) przez podmioty wykonujące działalność sektorową, jeżeli umowa koncesji jest zawierana z podmiotami:

a) z którymi zamawiający sporządza roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe w rozumieniu przepisów o rachunkowości,

b) w których zamawiający posiada ponad połowę udziałów albo akcji, kontroluje ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez te podmioty lub posiada prawo wybierania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego,

c) które posiadają ponad połowę udziałów albo akcji zamawiającego, kontrolują ponad połowę głosów przypadających na akcje wyemitowane przez zamawiającego lub posiadają prawo wybierania ponad połowy składu jego organu nadzorczego lub zarządzającego,

d) które wspólnie z zamawiającym podlegają określonemu w lit. c wpływowi innego przedsiębiorcy na podstawie prawa własności, udziału finansowego lub obowiązków go przepisów - jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tych podmiotów osiąganych ze świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z tym zamawiającym w sposób, o którym mowa w lit. a-d;

12) przez podmiot utworzony przez zamawiających w celu wspólnego wykonywania działalności sektorowej z:

a) jednym z tych zamawiających, pod warunkiem że podmiot ten został utworzony na okres co najmniej 3 lat, a z dokumentu, na podstawie którego został utworzony, wynika, że zamawiający będą uczestniczyli w tym podmiocie w tym okresie,

b) podmiotem powiązanim z jednym z tych zamawiających w sposób, o którym mowa w pkt 11, jeżeli w okresie poprzednich 3 lat co najmniej 80% przeciętnych przychodów tego podmiotu osiąganych ze

świadczenia usług w przypadku umowy koncesji na usługi lub wykonywania robót budowlanych w przypadku umowy koncesji na roboty budowlane pochodziło odpowiednio ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych na rzecz zamawiającego lub podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w pkt 11;

13) przez zamawiającego z podmiotem, w którym uczestniczy ten zamawiający na zasadach określonych w pkt 12.

2. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia podmiotu powiązanego z zamawiającym w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 11-13, lub rozpoczęcia jego działalności dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji, o których mowa w ust. 1 pkt 11-13, są niedostępne lub nieadekwatne, dane te ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

3. Jeżeli spośród podmiotów powiązanych z zamawiającym w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 11, więcej niż jeden podmiot świadczy usługi o takim samym lub podobnym przeznaczeniu lub wykonuje roboty budowlane o takim samym lub podobnym przeznaczeniu, na rzecz tego zamawiającego, uwzględnia się całkowity przychód wszystkich tych podmiotów osiągany ze świadczenia usług lub wykonywania robót budowlanych.

4. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje dotyczące niestosowania ustawy na podstawie ust. 1 pkt 11-13, w zakresie nazw i danych zamawiających, charakteru i wartości umów koncesji oraz dowodów uznanych za niezbędne przez Komisję Europejską.

5. Przepisów ustawy nie stosuje się do zawierania umów koncesji przez zamawiających w odniesieniu do działalności, wobec której Komisja Europejska wydała decyzję, o której mowa w art. 138f Prawa zamówień publicznych, albo bezskutecznie upłynął termin na wydanie takiej decyzji.

Rozdział 2. Szacunkowa wartość umowy koncesji i umowy mieszane

Art. 6. [Określenie szacunkowej wartości umowy koncesji] 1. Szacunkową wartością umowy koncesji jest całkowity przychód koncesjonariusza uzyskany w okresie obowiązywania umowy, bez podatku od towarów i usług, oszacowany przez zamawiającego z zachowaniem należytej staranności, z tytułu wynagrodzenia za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług i zarządzanie tymi usługami, będących przedmiotem koncesji, powiększony o wartość dostaw i usług towarzyszących takim robotom lub usługom.

2. Szacunkowa wartość umowy koncesji obowiązuje na dzień przekazania do publikacji albo zamieszczenia ogłoszenia, o którym mowa w art. 17 pkt 1 i 2, a w przypadku niepublikowania albo niezamieszczenia takiego ogłoszenia, na dzień przekazania wykonawcy lub wykonawcom zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, o którym mowa w art. 17 pkt 3.

3. W przypadku gdy wartość umowy koncesji, bez podatku od towarów i usług, w dniu jej zawarcia jest wyższa o więcej niż 20% od wartości szacowanej w dniu, o którym mowa w ust. 2, przyjmuje się, że wartością szacunkową umowy koncesji jest wartość z dnia jej zawarcia.

4. Zamawiający szacuje wartość umowy koncesji przy użyciu obiektywnej metody określonej w dokumentach koncesji, uwzględniając w szczególności:

- 1) wartość opcji i przedłużenie okresu obowiązywania umowy koncesji;
- 2) przychody z opłat i kar uiszczanych przez korzystających z obiektów budowlanych lub usług, z wyjątkiem opłat i kar pobieranych w imieniu zamawiającego;
- 3) płatności lub inne korzyści finansowe, niezależnie od ich formy, przekazywane koncesjonariuszowi przez zamawiającego albo inny organ publiczny, w tym rekompensatę z tytułu spełnienia obowiązku świadczenia usługi publicznej i dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji;
- 4) wartość dotacji lub innych korzyści finansowych, niezależnie od ich formy, od osób trzecich z tytułu wykonania umowy koncesji;
- 5) przychody ze sprzedaży aktywów wchodzących w skład przedmiotu umowy koncesji;
- 6) wartość dostaw i usług udostępnianych koncesjonariuszowi przez zamawiającego, jeżeli są one niezbędne do wykonania robót budowlanych lub świadczenia usług;
- 7) nagrody lub płatności na rzecz wykonawcy lub koncesjonariusza.

Art. 7. [Zakaz wyboru sposobu szacowania] Zamawiający nie może wybierać sposobu szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

Art. 8. [Zakaz dzielenia przedmiotu umowy koncesji] 1. Zamawiający nie może dzielić przedmiotu umowy koncesji, jeżeli podział ten skutkowałby wyłączeniem stosowania przepisów ustawy, chyba że jest to uzasadnione ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych.

2. W przypadku gdy proponowane wykonanie obiektu budowlanego lub świadczenie usług i zarządzanie usługami może skutkować zawarciem odrębnych umów koncesji, przy zawarciu każdej z tych umów przyjmuje się, że szacunkową wartością każdej z nich jest łączna szacunkowa wartość tych umów.

3. W przypadku gdy łączna wartość odrębnych części przedmiotu umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę wskazaną w art. 4, przepisy ustawy stosuje się do zawarcia umowy koncesji dotyczącej każdej z tych części.

Art. 9. [Ustalenie głównego przedmiotu umowy koncesji] 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje wykonanie robót budowlanych oraz świadczenie usług, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy dotyczące tego rodzaju koncesji, który odpowiada głównemu przedmiotowi danej koncesji.

2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, i inne usługi, stosuje się przepisy dotyczące tego przedmiotu umowy koncesji, którego szacowany udział w tej umowie koncesji jest największy.

3. Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje umowę koncesji na usługi i zamówienie publiczne na dostawy, główny przedmiot ustala się przez określenie, która z szacowanych wartości danych usług lub dostaw jest wyższa.

Art. 10. [Przedmiot umowy obejmujący części, zawarcie kilku odrębnych umów] 1. Jeżeli przedmiot umowy koncesji można podzielić, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, zamawiający może zawrzeć odrębne umowy, których przedmiotem będą poszczególne odrębne

części, stosując do zawarcia każdej z umów koncesji przepisy właściwe dla tych części z uwagi na ich charakterystyczne cechy, albo zawrzeć jedną umowę koncesji.

2. Jeżeli przedmiot umowy koncesji obejmuje:

- 1) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz zamówienia publiczne udzielane na zasadach ogólnych lub zamówienia sektorowe, w rozumieniu Prawa zamówień publicznych, których wartość jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych, stosuje się przepisy Prawa zamówień publicznych;
- 2) części, z których co najmniej jedna część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia tej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest uzasadnione ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych;
- 3) część, która stanowi zamówienie, o którym mowa w art. 131a ust. 1 Prawa zamówień publicznych, do udzielenia którego stosuje się przepisy Prawa zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się przepisy ustawy albo przepisy Prawa zamówień publicznych, zgodnie z wyborem zamawiającego, jeżeli zawarcie jednej umowy koncesji jest uzasadnione ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych;
- 4) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz umowy koncesji, które są objęte art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 5) części, które obejmują umowy koncesji, służące prowadzeniu działalności sektorowej oraz zamówienia, o których mowa w art. 131a ust. 1 Prawa zamówień publicznych, do zawarcia takiej umowy stosuje się przepisy ustawy albo przepisy Prawa zamówień publicznych, zgodnie z wyborem zamawiającego;
- 6) kilka różnych rodzajów działalności, w szczególności służących prowadzeniu działalności sektorowej, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy mające zastosowanie do tego rodzaju działalności, który stanowi działalność główną;
- 7) części, do których mają zastosowanie przepisy ustawy, oraz części inne niż wymienione w pkt 1-6, jeżeli zamawiający zawiera jedną umowę, zastosowanie mają przepisy ustawy.

3. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy łączyć przedmiotu umowy koncesji z przedmiotem objętym art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej lub będącym zamówieniem, o którym mowa w art. 131a ust. 1 Prawa zamówień publicznych.

4. W przypadku umowy koncesji, której przedmiot obejmuje różne rodzaje działalności i nie jest możliwe określenie głównego przedmiotu umowy, do zawarcia umowy stosuje się przepisy:

- 1) Prawa zamówień publicznych, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy zamówień publicznych udzielanych na zasadach ogólnych, a drugi rodzaj działalności dotyczy umowy koncesji, do której stosuje się przepisy ustawy;
- 2) ustawy, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy:
  - a) umowy koncesji, a drugi nie dotyczy zamówień publicznych udzielanych na zasadach ogólnych lub zamówień sektorowych,
  - b) umowy koncesji, a drugi dotyczy umowy koncesji, do której nie stosuje się przepisów ustawy;
- 3) ustawy dotyczące koncesji innych niż koncesje służące prowadzeniu działalności sektorowej, jeżeli jeden z rodzajów działalności dotyczy takich koncesji, a drugi dotyczy koncesji służącej prowadzeniu działalności sektorowej.

5. Zamawiający nie może w celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy zawierać jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji.

Art. 11. [Stosowanie właściwych przepisów] Jeżeli przedmiot umowy koncesji, który nie może być podzielony, w szczególności ze względów technicznych, organizacyjnych, ekonomicznych lub celowościowych, obejmuje części:

- 1) z których część jest objęta art. 346 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, do zawarcia takiej umowy koncesji nie stosuje się przepisów ustawy;
- 2) które stanowią zamówienie, o którym mowa w art. 131a ust. 1 Prawa zamówień publicznych, do zawarcia umowy koncesji stosuje się przepisy ustawy albo przepisy Prawa zamówień publicznych, zgodnie z wyborem zamawiającego.

Rozdział 3. Zasady zawierania umowy koncesji

Art. 12. [Zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców] 1. Zamawiający przygotowuje i przeprowadza postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób zapewniający zachowanie zasad uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zgodnie z zasadami proporcjonalności i przejrzystości.

2. Zamawiający nie może przygotować i prowadzić postępowania o zawarcie umowy koncesji w sposób mający na celu uniknięcie stosowania przepisów ustawy.

Art. 13. [Udostępnianie informacji i dokumentów] 1. Zamawiający udostępnia informacje związane z postępowaniem o zawarcie umowy koncesji w przypadkach określonych w ustawie. Po zakończeniu postępowania o zawarcie umowy koncesji albo po unieważnieniu tego postępowania informacje z nim związane podlegają udostępnieniu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający udostępnia wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji dokumentację postępowania inną niż dokumenty koncesji od dnia przekazania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1, albo o unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji.

3. Nie ujawnia się informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, jeżeli wykonawca zastrzegł, że nie mogą być one udostępniane, oraz wykazał, że zastrzeżone informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, z wyjątkiem informacji podawanych do publicznej wiadomości w ogłoszeniu o koncesji lub przekazywanych wykonawcom na podstawie ustawy.

4. Zamawiający może nakładać na wykonawców wymogi mające na celu ochronę poufnego charakteru informacji, które udostępnia w toku postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Art. 14. [Komunikacja w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej] 1. W postępowaniu o zawarcie umowy koncesji komunikacja, w tym przekazywanie wniosków o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu, ofert,

oświadczeń i zawiadomień, z wyjątkiem przypadków, o których mowa w art. 18 i art. 22, odbywa się zgodnie z wyborem zamawiającego, w formie pisemnej lub w postaci elektronicznej.

2. Za zgodą zamawiającego informacje mogą być przekazywane ustnie, w tym telefonicznie, jeżeli nie dotyczą istotnych elementów postępowania o zawarcie umowy koncesji oraz ich treść zostanie odpowiednio utrwalona na trwałym nośniku.

3. Wybrany sposób komunikacji musi być ogólnie dostępny i niedyskryminacyjny oraz nie może ograniczać dostępu wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji. Środki komunikacji elektronicznej oraz ich właściwości techniczne muszą być interoperacyjne z urządzeniami teleinformatycznymi będącymi w powszechnym użyciu.

4. Zamawiający zapewnia zachowanie integralności danych oraz poufność wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i ofert w ramach komunikacji i przechowywania informacji. Z treścią wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i ofert nie można zapoznać się przed upływem terminu na ich składanie.

Art. 15. [Wspólne ubieganie się o zawarcie umowy koncesji] Wykonawcy mogą wspólnie ubiegać się o zawarcie umowy koncesji, na zasadach określonych w Prawie zamówień publicznych.

Art. 16. [Odesłanie do Kodeksu cywilnego] 1. Do czynności podejmowanych przez zamawiającego oraz odpowiednio wykonawcę i koncesjonariusza w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz do umów koncesji stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2016 r. poz. 380, 585 i 1579), jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

2. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na sobotę lub dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa dnia następnego po dniu lub dniach wolnych od pracy.

Rozdział 4. Ogłoszenia i inne dokumenty koncesji

Art. 17. [Forma zaproszenia do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji] Zamawiający zaprasza do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą:

- 1) ogłoszenia o koncesji;
- 2) wstępnego ogłoszenia informacyjnego - w przypadku postępowania o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE;
- 3) zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji, które przekazuje wybranemu przez siebie wykonawcy lub wykonawcom - w przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1.

Art. 18. [Publikacja ogłoszeń] 1. Ogłoszenia, o których mowa w ustawie, zamawiający:

- 1) publikuje w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej;
- 2) zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych.

2. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, kwoty wartości umów koncesji, od których uzależniony jest obowiązek przekazywania ogłoszeń Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej, mając na względzie obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa Unii Europejskiej.

3. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie ze wzorami standardowych formularzy określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz.Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1).

4. Zamawiający przekazuje ogłoszenia Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej zgodnie z formatem i procedurami elektronicznego przesyłania ogłoszeń wskazanymi na stronie internetowej, o której mowa w ust. 2 załącznika IX do dyrektywy 2014/23/UE, jeżeli szacunkowa wartość umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie ust. 2.

5. Zamawiający zamieszcza ogłoszenia w Biuletynie Zamówień Publicznych za pomocą formularzy umieszczonych na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych.

6. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia, wzory ogłoszeń zamieszczanych w Biuletynie Zamówień Publicznych, mając na względzie zakres wymaganych ustawą informacji, które musi zawierać treść ogłoszenia, oraz wartość umowy koncesji.

Art. 19. [Dodatkowe ogłoszenie o koncesji] 1. Zamawiający może, po publikacji ogłoszenia o koncesji w sposób, o którym mowa w art. 18 ust. 1, albo po upływie 48 godzin od potwierdzenia otrzymania tego ogłoszenia przez Urząd Publikacji Unii Europejskiej, zamieścić dodatkowo ogłoszenie o koncesji w inny sposób, w szczególności w prasie o zasięgu ogólnopolskim.

2. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 1, nie może zawierać innych informacji niż informacje zawarte w ogłoszeniu o koncesji przekazanym Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub ogłoszeniu o koncesji zamieszczonym w Biuletynie Zamówień Publicznych. W ogłoszeniu tym należy wskazać datę przekazania ogłoszenia o koncesji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Art. 20. [Okoliczności dopuszczające niepublikowanie ogłoszeń] 1. Zamawiający może nie publikować ogłoszenia o koncesji albo nie zamieszczać ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) roboty budowlane lub usługi mogą być wykonane lub świadczone tylko przez jednego koncesjonariusza:
  - a) z powodu braku konkurencji ze względów technicznych,
  - b) z przyczyn związanych z ochroną praw wyłącznych,
  - c) z przyczyn związanych z ochroną praw własności intelektualnej oraz praw wyłącznych, innych niż określone w art. 3 ust. 2 Prawa zamówień publicznych - jeżeli nie istnieje rozsądne rozwiązanie alternatywne lub zastępcze, a brak konkurencji nie jest wynikiem celowego zawężenia warunków zawarcia umowy koncesji;
- 2) celem umowy koncesji jest stworzenie lub nabycie dzieła sztuki lub wykonania artystycznego;
- 3) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, w którym w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji nie wpłynął wniosek o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu, nie została złożona oferta albo wszystkie wnioski o

dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji zostały odrzucone ze względu na wykluczenie wykonawców na podstawie art. 32 lub niespełnienie przez nich kryteriów kwalifikacji określonych przez zamawiającego zgodnie z art. 33, albo żadna ze złożonych ofert bez istotnych zmian nie może zaspokoić potrzeb zamawiającego i spełnić wymogów określonych w dokumentach koncesji, o ile warunki umowy koncesji nie zostały w istotny sposób zmienione;

4) zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z osobą prawną, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) zamawiający sprawuje nad tą osobą prawną kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami tej osoby prawnej; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego w taki sam sposób,

b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiającego sprawującego kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,

c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem udziału pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;

5) zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z innym zamawiającym, o którym mowa w tych przepisach, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) zamawiający będący koncesjonariuszem, sprawuje nad zamawiającym, z którym zawiera umowę koncesji kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami kontrolowanego zamawiającego; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana w taki sam sposób przez zamawiającego, będącego koncesjonariuszem,

b) ponad 90% działalności kontrolowanego zamawiającego dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez zamawiającego sprawującego kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,

c) w kontrolowanym zamawiającym i w zamawiającym sprawującym kontrolę nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego, z wyjątkiem pracowników tej osoby prawnej reprezentujących w sumie do 15% kapitału zakładowego spółki, posiadających łącznie do 15% głosów na zgromadzeniu wspólników albo walnym zgromadzeniu;

6) zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, zawiera umowę koncesji z osobą prawną, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

a) zamawiający wspólnie z innymi zamawiającymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, sprawuje kontrolę nad osobą prawną, która odpowiada kontroli sprawowanej przez nich nad własnymi jednostkami, przy czym wspólne sprawowanie takiej kontroli ma miejsce, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- w skład organów nadzorczych lub zarządzających tej osoby prawnej wchodzi przedstawiciele wszystkich uczestniczących zamawiających, z zastrzeżeniem, że poszczególny przedstawiciel może reprezentować więcej niż jednego zamawiającego,

- uczestniczący zamawiający mogą wspólnie wywierać dominujący wpływ na cele strategiczne oraz istotne decyzje kontrolowanej osoby prawnej,

- kontrolowana osoba prawna nie działa w interesie sprzecznym z interesami zamawiających sprawujących nad nią kontrolę,

b) ponad 90% działalności kontrolowanej osoby prawnej dotyczy wykonywania zadań powierzonych jej przez zamawiających sprawujących nad nią kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inne osoby prawne, nad którymi ci zamawiający sprawują kontrolę, o której mowa w lit. a,

c) w kontrolowanej osobie prawnej nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;

7) umowa koncesji zawierana jest między co najmniej dwoma zamawiającymi, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

a) umowa ustanawia lub wdraża współpracę między tymi zamawiającymi, w celu zapewnienia wykonania usług publicznych, które są oni obowiązani wykonywać, z myślą o realizacji ich wspólnych celów,

b) wdrożeniem tej współpracy kierują jedynie względy związane z interesem publicznym,

c) zamawiający realizujący współpracę wykonują na otwartym rynku mniej niż 20% działalności będącej przedmiotem współpracy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, zamawiający przekazuje Komisji Europejskiej informacje, o ile Komisja Europejska wystąpi o ich przekazanie.

3. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. b i pkt 7 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za 3 lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji.

4. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające zawarcie umowy koncesji są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 4 lit. b, pkt 5 lit. b, pkt 6 lit. b i pkt 7 lit. c, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

5. Zamawiający, na wniosek Komisji Europejskiej, przekazuje informacje dotyczące niestosowania ustawy na podstawie ust. 1 pkt 4-7, w zakresie nazw i danych zamawiających, charakteru i wartości umów koncesji oraz dowodów uznanych za niezbędne przez Komisję Europejską.

Art. 21. [Elementy ogłoszenia o koncesji] 1. W ogłoszeniu o koncesji zamawiający zamieszcza:

- 1) opis przedmiotu umowy koncesji;
- 2) przesłanki wykluczenia wykonawców;
- 3) kryteria kwalifikacji;
- 4) opis kryteriów oceny ofert;
- 5) minimalne wymagania, o ile zostały określone.

2. W zaproszeniu do składania ofert lub innych dokumentach koncesji zamawiający zamieszcza elementy określone w ust. 1 pkt 4 i 5.

Art. 22. [Publikacja ogłoszeń w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej] W przypadkach, o których mowa w art. 20 ust. 1, zamawiający może przekazać do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieścić w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamiarze zawarcia umowy koncesji zawierające co najmniej:

- 1) nazwę oraz adres zamawiającego;
- 2) określenie przedmiotu umowy koncesji oraz jej wielkości lub zakresu;
- 3) uzasadnienie zamiaru zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 4) imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wykonawcy, z którym zamawiający zamierza zawrzeć umowę koncesji.

Art. 23. [Termin publikacji ogłoszenia] 1. Zamawiający w terminie 48 dni od dnia zawarcia umowy koncesji przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji.

2. W przypadku, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 6, zamawiający przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, jeżeli w przepisach podanych w wykazie, o którym mowa w art. 3 ust. 2a Prawa zamówień publicznych, nie określono obowiązków w zakresie przejrzystości mających zastosowanie do danej działalności sektorowej.

Art. 24. [Udostępnienie dokumentów na stronie internetowej] 1. Zamawiający udostępnia dokumenty koncesji na stronie internetowej od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych albo od dnia przekazania zaproszenia do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

2. W ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert zamawiający podaje adres strony internetowej, na której udostępni dokumenty koncesji.

3. Jeżeli z uwagi na szczególne względy techniczne lub związane z bezpieczeństwem zamawiający nie może udostępnić niektórych dokumentów koncesji na stronie internetowej, wskazuje w ogłoszeniu o koncesji lub zaproszeniu do składania ofert, że dokumenty koncesji zostaną przekazane w inny sposób niż za pomocą środków komunikacji elektronicznej. W takich przypadkach zamawiający przedłuża termin składania ofert.

Art. 25. [Wniosek o przekazanie dodatkowych informacji] 1. Wykonawca może zwrócić się do zamawiającego o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących dokumentów koncesji.

2. Jeżeli wniosek o przekazanie dodatkowych informacji wpłynął do zamawiającego nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa terminu składania ofert, zamawiający jest obowiązany, nie później niż na 6 dni przed upływem terminu składania ofert, bez ujawniania źródła wniosku:

- 1) przekazać informacje wszystkim wykonawcom biorącym udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 2) zamieścić informacje na swojej stronie internetowej, jeżeli wniosek dotyczy dokumentu koncesji udostępnianego przed przystąpieniem wykonawców do postępowania o zawarcie umowy koncesji.

Art. 26. [Wymogi dotyczące przedmiotu umowy koncesji] 1. Zamawiający określa w dokumentach koncesji wymogi techniczne lub funkcjonalne robót budowlanych lub usług, będących przedmiotem umowy koncesji.

2. Wymogi dotyczące przedmiotu umowy koncesji mogą odnosić się również do określonego procesu produkcyjnego, realizacji zamówionych robót budowlanych lub świadczenia usług, pod warunkiem że są powiązane z przedmiotem umowy koncesji i proporcjonalne do jej wartości oraz celów, i mogą obejmować w szczególności: poziomy jakości, poziomy oddziaływania na środowisko i klimat, dostosowanie do określonych potrzeb, w tym potrzeb osób niepełnosprawnych, oraz przeprowadzenie oceny zgodności, wydajność, bezpieczeństwo lub wymiary, stosowaną terminologię, oznakowanie oraz instrukcje użytkowania, a także przeprowadzone testy i ich metody.

3. Przedmiotu umowy koncesji nie można opisywać przez wskazanie znaków towarowych, patentów, pochodzenia, źródła lub szczególnego procesu, które charakteryzują produkty lub usługi dostarczane przez konkretnego wykonawcę, lub mogłyby prowadzić do uprzywilejowania lub wyeliminowania niektórych wykonawców lub produktów.

4. Wskazanie, o którym mowa w ust. 3, jest dopuszczalne w wyjątkowych przypadkach, jeżeli opisanie przedmiotu umowy koncesji w sposób precyzyjny i zrozumiały jest niemożliwe, a wskazaniu takiemu towarzyszą wyrazy „lub równoważne”.

5. Do opisu przedmiotu umowy koncesji stosuje się nazwy i kody określone we Wspólnym Słowniku Zamówień.

6. Zamawiający określa w opisie przedmiotu umowy koncesji wymagania zatrudnienia przez koncesjonariusza lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane przez zamawiającego czynności w zakresie realizacji umowy koncesji, jeżeli wykonanie tych czynności polega na wykonywaniu pracy w sposób określony w art. 22 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2016 r. poz. 1666).

7. W przypadku gdy zamawiający przewiduje wymagania, o których mowa w ust. 6, określa w opisie przedmiotu umowy koncesji w szczególności:

- 1) sposób dokumentowania zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 6;
- 2) uprawnienia zamawiającego w zakresie kontroli spełniania przez koncesjonariusza wymagań, o których mowa w ust. 6, oraz sankcji z tytułu niespełnienia tych wymagań;
- 3) rodzaje czynności niezbędnych do realizacji umowy koncesji, których dotyczą wymagania zatrudnienia przez koncesjonariusza lub podwykonawcę na podstawie umowy o pracę osób wykonujących wskazane czynności w zakresie realizacji umowy.

Art. 27. [Zakres wymagań związanych z realizacją umowy koncesji] Zamawiający może określić w opisie przedmiotu umowy koncesji wymagania związane z realizacją umowy koncesji, które mogą obejmować aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne, związane z innowacyjnością lub zatrudnieniem.

Rozdział 5. Postępowanie o zawarcie umowy koncesji

Art. 28. [Sposób organizacji postępowania o zawarcie umowy koncesji] Zamawiający organizuje postępowanie o zawarcie umowy koncesji w sposób odpowiadający jego potrzebom.

Art. 29. [Przebieg postępowania] 1. Zamawiający może przeprowadzić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, w którym:

- 1) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają oferty wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji albo
  - 2) w odpowiedzi na ogłoszenie o koncesji wszyscy zainteresowani wykonawcy składają wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji wraz z informacjami na potrzeby oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, a następnie zaprasza do składania ofert albo do negocjacji i składania ofert wykonawców, którzy spełniają kryteria kwalifikacji; przepis ust. 5 stosuje się, albo
  - 3) przeprowadza negocjacje z wykonawcami dopuszczonymi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, a następnie zaprasza ich do składania ofert.
2. Zamawiający nie może w trakcie negocjacji zmieniać kryteriów oceny ofert ani minimalnych wymagań.
3. Zamawiający przedstawia wykonawcom opis postępowania o zawarcie umowy koncesji, w którym określa w szczególności:
- 1) kryteria kwalifikacji;
  - 2) sposób komunikowania się z wykonawcami;
  - 3) warunki, którym mają odpowiadać wniosek o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji i oferta, pod rygorem ich odrzucenia;
  - 4) planowany termin zakończenia postępowania o zawarcie umowy koncesji.
4. Zamawiający informuje wykonawców biorących udział w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji o zmianach dotyczących informacji zawartych w opisie postępowania o zawarcie umowy koncesji, a w przypadku gdy zmiany dotyczą informacji zawartych w ogłoszeniu o koncesji, zamawiający zmienia w tym zakresie treść tego ogłoszenia.
5. Zamawiający może ograniczyć liczbę wykonawców, których zaprosi do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o ile dokona tego w oparciu o obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria oraz liczba wykonawców, których zamierza zaprosić, zapewni konkurencję.
6. Zamawiający dokumentuje przebieg postępowania o zawarcie umowy koncesji w wybrany przez siebie sposób.

Art. 30. [Wymóg bezstronności lub niezależności] 1. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego podlegają wyłączeniu, jeżeli ich bezstronność lub niezależność w związku z tym postępowaniem jest lub może być zagrożona, z uwagi na posiadanie bezpośredniego lub pośredniego interesu finansowego, ekonomicznego lub osobistego w określonym rozstrzygnięciu tego postępowania, w szczególności jeżeli:

- 1) ubiegają się o zawarcie tej umowy koncesji;
  - 2) pozostają w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia lub są związane z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli z wykonawcą, jego zastępcą prawnym lub członkami organów zarządzających lub organów nadzorczych wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
  - 3) pozostają lub w ciągu ostatnich 3 lat przed dniem wszczęcia postępowania o zawarcie umowy koncesji pozostawały w stosunku pracy lub zlecenia z wykonawcą, otrzymywały od wykonawcy wynagrodzenie z innego tytułu lub były członkami organu zarządzającego lub nadzorczego wykonawców ubiegających się o zawarcie umowy koncesji;
  - 4) zostały prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w związku z postępowaniem o udzielenie zamówienia, przestępstwo przekupstwa, przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu lub inne przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.
2. Osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji składają, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, w formie pisemnej oświadczenie o braku lub o istnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1. Przed odebraniem oświadczenia kierownik zamawiającego lub osoba, której powierzył czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, uprzedza osoby składające oświadczenie o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
3. Oświadczenie o zaistnieniu okoliczności, o których mowa w ust. 1, składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o tych okolicznościach, a oświadczenie o ich braku - nie później niż przed zawarciem umowy koncesji.
4. Osoby, o których mowa w ust. 1, podlegają wyłączeniu przez zamawiającego na ich wniosek, wniosek wykonawcy lub z urzędu. Wniosek składa się niezwłocznie po powzięciu wiadomości o istnieniu tych okoliczności.
5. Czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji podjęte przez osobę podlegającą wyłączeniu powtarza się, z wyjątkiem otwarcia ofert oraz innych czynności faktycznych niewpływających na wynik tego postępowania.

Art. 31. [Ustalenie terminu składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu] 1.

Zamawiający ustala termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, uwzględniając w szczególności złożoność umowy koncesji oraz czas wymagany do sporządzenia wniosku o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu lub oferty.

2. W przypadku gdy oferty lub wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji mogą być złożone jedynie po odbyciu wizyty na miejscu albo po dokonaniu sprawdzenia dokumentów potwierdzających dokumenty koncesji, zamawiający wyznacza termin składania ofert lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, z uwzględnieniem czasu niezbędnego do zapoznania się przez wykonawców z informacjami koniecznymi do przygotowania oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, z uwzględnieniem ust. 3 i 4.
3. W przypadku ofert, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 1, lub wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 2, termin składania ofert lub wniosków nie może być krótszy niż 30 dni od dnia przekazania ogłoszenia o koncesji Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych.
4. Jeżeli postępowanie o zawarcie umowy koncesji jest podzielone na etapy, zamawiający wyznacza termin składania ofert wstępnych, który nie może być krótszy niż 22 dni od dnia wysłania zaproszenia.
5. Jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert za pomocą środków komunikacji elektronicznej, termin składania ofert, o których mowa w ust. 3 i 4, może zostać skrócony o 5 dni.

Rozdział 6. Kwalifikacja wykonawców i wybór najkorzystniejszej oferty

Art. 32. [Wykluczenie wykonawcy] 1. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, wykluczają, a pozostali zamawiający mogą wykluczyć wykonawcę:

- 1) będącego osobą fizyczną, którą prawomocnie skazano za przestępstwo:
    - a) o którym mowa w art. 165a, art. 181-188, art. 189a, art. 228-230a, art. 250a, art. 258 lub art. 270-309 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2016 r. poz. 1137) lub art. 46 lub art. 48 ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz.U. z 2016 r. poz. 176, 1170 i 1171),
    - b) o charakterze terrorystycznym, o którym mowa w art. 115 § 20 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny,
    - c) skarbowe,
    - d) o którym mowa w art. 9 lub art. 10 ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. poz. 769);
  - 2) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej, spółce komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za przestępstwo, o którym mowa w pkt 1;
  - 3) wobec którego wydano prawomocny wyrok sądu lub ostateczną decyzję administracyjną o zaleganiu z uiszczeniem podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności;
  - 4) jeżeli wykonawca lub osoby, o których mowa w art. 30 ust. 1, uprawnione do reprezentowania wykonawcy pozostają w relacjach określonych w art. 30 ust. 1 pkt 2 lub 3 z:
    - a) zamawiającym,
    - b) osobami uprawnionymi do reprezentowania zamawiającego - chyba że jest możliwe zapewnienie bezstronności po stronie zamawiającego w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
  - 5) który w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa wprowadził zamawiającego w błąd przy przedstawieniu informacji, które były wymagane do weryfikacji braku podstaw wykluczenia lub do oceny spełniania kryteriów kwalifikacji, zataił te informacje lub nie jest w stanie przedstawić wymaganych dokumentów potwierdzających brak podstaw wykluczenia lub potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji lub wskutek lekkomyślności lub niedbalstwa przedstawił informacje wprowadzające w błąd, mogące mieć istotny wpływ na decyzje podejmowane przez zamawiającego w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
  - 6) który bezprawnie wpływał lub próbował wpłynąć na czynności zamawiającego lub pozyskać informacje poufne, mogące dać mu przewagę w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
  - 7) który brał czynny udział w przygotowaniu postępowania o zawarcie umowy koncesji lub którego pracownik, a także osoba wykonująca pracę na podstawie umowy zlecenia, o dzieło, agencyjnej lub innej umowy o świadczenie usług, brał udział w przygotowaniu takiego postępowania, chyba że spowodowane tym zakłócenie konkurencji może zostać wyeliminowane w inny sposób niż przez wykluczenie wykonawcy z udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
  - 8) który z innymi wykonawcami zawarł porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji między wykonawcami w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, jeżeli zamawiający ma uzasadnione podstawy, aby stwierdzić zawarcie takiego porozumienia;
  - 9) będącego podmiotem zbiorowym, wobec którego sąd orzekł zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Dz.U. z 2016 r. poz. 1541).
  - 10) wobec którego orzeczono tytułem środka zapobiegawczego zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne.
2. Z postępowania o zawarcie umowy koncesji zamawiający może wykluczyć wykonawcę:
- 1) w stosunku do którego otwarto likwidację, w zatwierdzonym przez sąd układzie w postępowaniu restrukturyzacyjnym jest przewidziane zaspokojenie wierzycieli przez likwidację jego majątku lub sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 332 ust. 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. - Prawo restrukturyzacyjne (Dz.U. z 2016 r. poz. 1574 i 1579) lub którego upadłość ogłoszono, z wyjątkiem wykonawcy, który po ogłoszeniu upadłości zawarł układ zatwierdzony prawomocnym postanowieniem sądu, jeżeli układ nie przewiduje zaspokojenia wierzycieli przez likwidację majątku upadłego, chyba że sąd zarządził likwidację jego majątku w trybie art. 366 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe (Dz.U. z 2015 r. poz. 233, z późn. zm.);
  - 2) który w sposób zawiniony poważnie naruszył obowiązki zawodowe, co podważa jego uczciwość, w szczególności gdy wykonawca w wyniku zamierzonego działania lub rażącego niedbalstwa nie wykonał lub nienależycie wykonał umowę koncesji lub umowę w sprawie zamówienia publicznego, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych;
  - 3) który nie wykonał albo nienależycie wykonał w stopniu istotnym wcześniejszej umowy koncesji lub umowy w sprawie zamówienia publicznego zawartej z zamawiającym, co doprowadziło do rozwiązania umowy lub zasądzenia odszkodowania;
  - 4) którego, w przypadku umów koncesji w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, uznano na podstawie stosownych środków dowodowych za nieposiadającego wiarygodności niezbędnej do wykluczenia zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
  - 5) będącego osobą fizyczną, którego prawomocnie skazano za wykroczenie przeciwko prawom pracownika lub wykroczenie przeciwko środowisku, jeżeli za jego popełnienie wymierzono karę aresztu, ograniczenia wolności lub karę grzywny nie niższą niż 3000 zł;
  - 6) jeżeli urzędującego członka jego organu zarządzającego lub nadzorczego, wspólnika spółki w spółce jawnej lub partnerskiej, komandytowej lub komandytowo-akcyjnej lub prokurenta prawomocnie skazano za wykroczenie, o którym mowa w pkt 5;
  - 7) wobec którego wydano ostateczną decyzję o naruszeniu obowiązków wynikających z przepisów prawa pracy, prawa ochrony środowiska lub przepisów o zabezpieczeniu społecznym, jeżeli wymierzono tą decyzją karę pieniężną nie niższą niż 3000 zł;

8) który naruszył obowiązki dotyczące płatności podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, co zamawiający jest w stanie wykazać za pomocą stosownych środków dowodowych, z wyjątkiem przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, chyba że wykonawca dokonał płatności należnych podatków, opłat lub składek na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne wraz z odsetkami lub grzywnami lub zawarł wiążące porozumienie w sprawie spłaty tych należności.

3. Jeżeli zamawiający przewiduje możliwość wykluczenia wykonawcy na podstawie ust. 2, wskazuje co najmniej jedną z podstaw wykluczenia w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

4. Wykluczenie wykonawcy następuje w:

- 1) przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a-c i pkt 2, gdy osoba, o której mowa w tych przepisach, została skazana za przestępstwo wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. a-c, jeżeli nie upłynęło 5 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia;
- 2) przypadkach, o których mowa w:
  - a) ust. 1 pkt 1 lit. d i pkt 2, gdy osoba, o której mowa w tych przepisach, została skazana za przestępstwo wymienione w ust. 1 pkt 1 lit. d,
  - b) ust. 1 pkt 3,
  - c) ust. 2 pkt 5-7 - jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia odpowiednio uprawomocnienia się wyroku potwierdzającego zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia, chyba że w tym wyroku został określony inny okres wykluczenia, lub od dnia, w którym decyzja potwierdzająca zaistnienie jednej z podstaw wykluczenia stała się ostateczna;
- 3) przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6 i 8 lub ust. 2 pkt 2 i 4, jeżeli nie upłynęły 3 lata od dnia zaistnienia zdarzenia będącego podstawą wykluczenia;
- 4) przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 9, jeżeli nie upłynął okres, na jaki został prawomocnie orzeczony zakaz ubiegania się o zamówienia publiczne;
- 5) przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 10, jeżeli nie upłynął okres obowiązywania zakazu ubiegania się o zamówienia publiczne.

5. Wykonawca, w stosunku do którego zachodzi jedna z podstaw wykluczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz 4-8 lub ust. 2, może przedstawić dowody na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności, w szczególności udowodnić naprawienie szkody wyrządzonej przestępstwem lub przestępstwem skarbowym, zadośćuczynienie za doznaną krzywdę lub zobowiązanie się do naprawienia szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz podjęcie konkretnych środków technicznych, organizacyjnych i kadrowych, które są wystarczające do zapobiegania dalszym przestępstwom lub przestępstwom skarbowym lub nieprawidłowemu postępowaniu. Przepisu zdania pierwszego nie stosuje się, jeżeli wykonawca został skazany prawomocnym wyrokiem sądu na zakaz ubiegania się o udzielenie zamówienia publicznego lub zakaz ubiegania się o zawarcie umowy koncesji oraz nie upłynął określony w tym wyroku okres obowiązywania tego zakazu.

6. Wykonawca nie podlega wykluczeniu, jeżeli zamawiający, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy, uzna za wystarczające dowody przedstawione na podstawie ust. 5.

7. Zamawiający wyklucza wykonawcę na każdym etapie postępowania o zawarcie umowy koncesji, jeżeli okaże się, że zachodzą wobec niego podstawy wykluczenia.

8. W wyjątkowych przypadkach, z uwagi na nadrzędny interes publiczny, względy obronności lub bezpieczeństwa państwa, zamawiający, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a Prawa zamówień publicznych, może odstąpić od wykluczenia wykonawców, wobec których zachodzi podstawa wykluczenia określona w ust. 1 pkt 3.

Art. 33. [Określenie kryteriów kwalifikacji] 1. Zamawiający określa kryteria kwalifikacji dotyczące:

- 1) sytuacji ekonomicznej lub finansowej;
- 2) zdolności technicznej lub zawodowej.

2. Określone przez zamawiającego kryteria kwalifikacji muszą być związane z przedmiotem umowy koncesji, proporcjonalne do tego przedmiotu, zapewniać rzeczywistą konkurencję oraz muszą umożliwić zamawiającemu zweryfikowanie sytuacji ekonomicznej lub finansowej oraz zdolności technicznej lub zawodowej wykonawcy niezbędnej do wykonania umowy koncesji.

3. Zamawiający może wymagać od wykonawców wskazania w ofercie lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji imion i nazwisk oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych osób, które będą odpowiedzialne za realizację umowy koncesji.

Art. 34. [Zastrzeżenia w ogłoszeniu o udziale zakładów pracy chronionej] 1. Zamawiający może zastrzec w ogłoszeniu o koncesji albo we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym, że o zawarcie umowy koncesji mogą ubiegać się wyłącznie zakłady pracy chronionej lub inni wykonawcy, których głównym celem jest społeczna i zawodowa integracja osób niepełnosprawnych w rozumieniu przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo w rozumieniu właściwych przepisów państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego lub osób defaworyzowanych.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, zamawiający określa w ogłoszeniu o koncesji minimalny procentowy wskaźnik zatrudnienia osób, o których mowa w ust. 1, nie mniejszy niż 30% osób zatrudnionych przez zakłady pracy chronionej lub wykonawców, o których mowa w ust. 1.

Art. 35. [Oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia] 1. Wykonawca na zasadach określonych w ogłoszeniu o koncesji składa oświadczenie o spełnianiu kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

2. Zamawiający zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o koncesji może również żądać od wykonawcy przedłożenia dokumentów potwierdzających spełnianie kryteriów kwalifikacji oraz brak podstaw wykluczenia.

3. Sposób przedłożenia dokumentów oraz ich zakres musi być niedyskryminacyjny i proporcjonalny do przedmiotu umowy koncesji oraz służyć wyłącznie wykazaniu przez wykonawcę spełniania kryteriów kwalifikacji oraz braku podstaw wykluczenia.

Art. 36. [Korzystanie ze zdolności innych podmiotów] 1. W celu spełnienia kryteriów kwalifikacji wykonawca może, w stosownych przypadkach i w odniesieniu do konkretnej umowy koncesji, polegać na zdolnościach innych podmiotów, bez względu na charakter prawny związków łączących go z tymi podmiotami.

2. W przypadku gdy wykonawca chce korzystać ze zdolności innych podmiotów, jest obowiązany udowodnić zamawiającemu, że będzie dysponował niezbędnymi zasobami w ciągu całego okresu wykonywania umowy koncesji, w szczególności przedstawiając w tym celu stosowne zobowiązanie takich podmiotów.

3. Wykonawca, który polega na zdolności innych podmiotów w odniesieniu do kryteriów dotyczących sytuacji finansowej, odpowiada solidarnie z podmiotem, który zobowiązał się do udostępnienia zasobów, za szkodę zamawiającego powstałą wskutek nieudostępnienia tych zasobów, chyba że za nieudostępnienie zasobów nie ponosi winy.

Art. 37. [Kolejność wskazywania kryteriów oceny ofert] 1. Zamawiający wskazuje kryteria oceny ofert związane z przedmiotem umowy koncesji w kolejności od najważniejszego do najmniej ważnego.

2. Kryteriami oceny ofert mogą być w szczególności aspekty środowiskowe, społeczne lub innowacyjne przedmiotu umowy koncesji.

3. W wyjątkowych przypadkach, gdy oferta zawiera rozwiązanie innowacyjne, stanowiące wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym procesu produkcji lub budowy, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności, organizacji pracy lub relacjach zewnętrznych, w szczególności mające na celu rozwiązanie problemów społecznych lub wspieranie strategii społecznych, którego zamawiający nie mógł przewidzieć mimo zachowania należytej staranności, zamawiający może zmienić kolejność kryteriów oceny ofert w celu uwzględnienia tego rozwiązania.

4. Zamawiający informuje wszystkich wykonawców o zmianie kolejności kryteriów oceny ofert oraz przekazuje nowe zaproszenie do składania ofert, z zachowaniem terminów, o których mowa w art. 31 ust. 3 i 4. Jeżeli kryteria oceny ofert zostały opublikowane w ogłoszeniu o koncesji, zmiana kolejności kryteriów oceny ofert wymaga publikacji nowego ogłoszenia o koncesji.

5. Zamawiający nie może odrzucić oferty z tego powodu, że oferowane roboty budowlane lub usługi nie spełniają wymogów technicznych i funkcjonalnych określonych w opisie przedmiotu umowy koncesji, o ile wykonawca udowodni w ofercie, że proponowane rozwiązanie w równoważnym stopniu spełnia te wymogi.

Art. 38. [Informowanie o wyborze najkorzystniejszej oferty] 1. Zamawiający informuje niezwłocznie wszystkich wykonawców o:

- 1) wyborze najkorzystniejszej oferty, podając imię i nazwisko albo nazwę oraz adres wybranego wykonawcy,
- 2) powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji oraz o przysługujących wykonawcy środkach odwoławczych,
- 3) unieważnieniu postępowania o zawarcie umowy koncesji,
- 4) ponownym wszczęciu postępowania o zawarcie umowy koncesji

- podając uzasadnienie faktyczne i prawne.

2. Zamawiający niezwłocznie po wyborze najkorzystniejszej oferty przekazuje wykonawcy, którego oferta nie została odrzucona, informację zawierającą:

- 1) uzasadnienie wyboru najkorzystniejszej oferty;
- 2) punktację, jaką otrzymał wykonawca, którego oferta została uznana za najkorzystniejszą;
- 3) punktację, jaką otrzymał wykonawca, któremu jest przekazywana informacja.

3. Zamawiający odstępuje od obowiązku informowania o powodach odrzucenia oferty lub wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, jeżeli przemawiają za tym względy związane z informacjami niejawnymi dotyczące bezpieczeństwa państwa i organ, który przekazał te informacje, zastrzegł, że nie wyraża zgody na ich dalsze przekazanie.

Art. 39. [Przesłanki unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji] 1. Zamawiający unieważnia postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) nie złożono oferty albo wniosku o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji;
- 2) wszystkie oferty albo wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji zostały odrzucone.

2. Zamawiający może unieważnić postępowanie o zawarcie umowy koncesji, jeżeli:

- 1) zachodzą obiektywnie uzasadnione przesłanki, w szczególności wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że prowadzenie postępowania o zawarcie umowy koncesji lub wykonanie przedmiotu umowy koncesji nie leży w interesie publicznym;
- 2) środki, które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części umowy koncesji, nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania o zawarcie umowy koncesji na tej podstawie została przewidziana w ogłoszeniu o koncesji lub wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo zaproszeniu o ubieganie się o zawarcie umowy koncesji;
- 3) postępowanie o zawarcie umowy koncesji obciążone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy koncesji.

Art. 40. [Warunki zawierania umowy koncesji z wybranym wykonawcą] Zamawiający zawiera umowę koncesji z wybranym wykonawcą na podstawie kryteriów oceny ofert, jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki:

- 1) oferta spełnia minimalne wymagania określone przez zamawiającego, o ile zostały określone;
- 2) wykonawca nie podlega wykluczeniu;
- 3) wykonawca spełnia kryteria kwalifikacji.

Art. 41. [Terminy] 1. Zamawiający zawiera umowę koncesji po upływie 10 dni od dnia przekazania informacji o wyborze najkorzystniejszej oferty, jeżeli informacja ta została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli została przekazana w inny sposób.

2. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji przed upływem terminów, o których mowa w ust. 1, jeżeli:

- 1) w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji złożono tylko jedną ofertę lub wniosek o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu;
- 2) zaproszono do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji tylko jednego wykonawcę, a wnioski o dopuszczenie do udziału w tym postępowaniu pozostałych wykonawców zostały odrzucone oraz upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub w następstwie jej wniesienia zapadł wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;

3) umowa dotyczy umowy koncesji, w przypadku której przepisy ustawy nie wymagają uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji.

Rozdział 7. Umowa koncesji

Art. 42. [Zakres świadczenia] Zakres świadczenia wykonawcy wynikający z umowy koncesji jest tożsamy z jego zobowiązaniem zawartym w ofercie.

Art. 43. [Wymóg formy pisemnej pod rygorem nieważności] 1. Umowa koncesji wymaga formy pisemnej pod rygorem nieważności, chyba że przepisy odrębnie wymagają formy szczególnej.

2. Strony umowy koncesji wykonują umowę koncesji z zachowaniem zasady przejrzystości.

Art. 44. [Jawność umów] 1. Umowy koncesji są jawne i podlegają udostępnianiu na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji publicznej.

2. Zamawiający może odmówić udostępnienia umowy, jeżeli przemawiają za tym względy obronności lub bezpieczeństwa państwa.

Art. 45. [Czas zawarcia umowy koncesji] 1. Umowę koncesji zawiera się na czas oznaczony.

2. W przypadku umowy koncesji zawartej na czas dłuższy niż 5 lat, czas trwania umowy koncesji nie może przekraczać okresu, w którym koncesjonariusz może zasadnie oczekiwać odzyskania nakładów inwestycyjnych za wykonanie robót budowlanych lub świadczenie usług wraz ze zwrotem zainwestowanego kapitału, z uwzględnieniem inwestycji początkowych i inwestycji dokonanych w czasie trwania koncesji.

Art. 46. [Zakaz zmian postanowień zawartych w umowie koncesji] 1. Zakazuje się zmian postanowień zawartych w umowie koncesji, chyba że zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

1) zmiany zostały przewidziane w ogłoszeniu o koncesji lub innym dokumencie koncesji w postaci jednoznacznych postanowień umownych, które określają ich zakres, w szczególności możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia koncesjonariusza, i charakter oraz warunki wprowadzenia tych zmian;

2) zmiany dotyczą zamawiania od dotychczasowego koncesjonariusza dodatkowych usług lub robót budowlanych, nieobjętych umową koncesji, o ile stały się niezbędne, pod warunkiem że zmiana koncesjonariusza:

a) nie może zostać dokonana z powodów ekonomicznych lub technicznych, w szczególności dotyczących zamierności lub interoperacyjności sprzętu, usług lub instalacji, zamówionych w ramach umowy koncesji,

b) spowodowałyby istotną niedogodność lub znaczne zwiększenie kosztów dla zamawiającego;

3) konieczność zmiany umowy spowodowana jest okolicznościami, których zamawiający, działając z należytą starannością, nie mógł przewidzieć;

4) dotychczasowego koncesjonariusza zastępuje nowy koncesjonariusz:

a) na podstawie postanowień umownych, o których mowa w pkt 1,

b) w wyniku połączenia, podziału, przekształcenia, upadłości, restrukturyzacji lub nabycia dotychczasowego koncesjonariusza lub jego przedsiębiorstwa, o ile nowy koncesjonariusz spełnia kryteria kwalifikacji, pod warunkiem że nie pociąga to za sobą innych istotnych zmian umowy koncesji i nie ma na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy,

c) w wyniku przejścia przez zamawiającego zobowiązania koncesjonariusza względem jego podwykonawców;

5) zmiany, niezależnie od ich wartości, nie są istotne w rozumieniu ust. 6;

6) wartość zmiany jest mniejsza niż kwota określona w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 2, i zarazem jest mniejsza niż 10% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie, a w przypadku gdy wprowadzanych jest kilka kolejnych zmian, wartość zmiany jest szacowana na podstawie łącznej wartości kolejnych zmian.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 3 i 6, zmiany postanowień umowy koncesji nie mogą prowadzić do zmiany jej charakteru.

3. W przypadku umowy koncesji zawartej przez zamawiającego do celów wykonywania działalności innej niż działalność sektorowa, każdorazowe zwiększenie wartości umowy koncesji, w okolicznościach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, nie może przekroczyć 50% wartości umowy koncesji określonej pierwotnie. Zmiany nie mogą mieć na celu uniknięcia stosowania przepisów ustawy.

4. Jeżeli umowa zawiera postanowienia przewidujące możliwość zmiany wynagrodzenia należnego koncesjonariuszowi z powodu okoliczności innych niż zmiana zakresu świadczenia koncesjonariuszowi, dopuszczalną wartość zmiany umowy, o której mowa w ust. 1 pkt 6 i ust. 3, ustala się w oparciu o wartość umowy koncesji określoną pierwotnie, z uwzględnieniem zmian wynikających z tych postanowień.

5. Jeżeli umowa koncesji nie zawiera postanowień, o których mowa w ust. 4, zaktualizowana wartość umowy jest obliczana z uwzględnieniem wskaźnika cen nakładów inwestycyjnych ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 15 ust. 5b ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1888).

6. Zmianę umowy koncesji uznaje się za istotną, jeżeli wskutek tej zmiany charakter umowy koncesji różni się istotnie od jej pierwotnego charakteru, w szczególności jeżeli spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

1) zmiana wprowadza warunki, które, gdyby były określone w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji, umożliwiłyby dopuszczenie do tego postępowania innych wykonawców niż dopuszczeni lub zostałyby przyjęte inne oferty niż przyjęta, lub mogłyby skutkować udziałem w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji innych wykonawców niż wykonawcy, którzy wzięli w nim udział;

2) zmiana wpływa na równowagę ekonomiczną umowy koncesji na korzyść koncesjonariusza w sposób pierwotnie nieprzewidziany w umowie koncesji;

3) zmiana znacznie rozszerza zakres świadczeń i zobowiązań wynikający z umowy koncesji;

4) nowy koncesjonariusz zastępuje dotychczasowego koncesjonariusza, w przypadkach innych niż przewidziane w ust. 1 pkt 4.

7. W przypadku zmiany umowy koncesji na podstawie ust. 1 pkt 2 lub 3, zamawiający przekazuje do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszcza w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zmianie umowy koncesji.

8. Postanowienie umowne zmienione z naruszeniem ust. 1 podlega unieważnieniu. Na miejsce unieważnionych postanowień umowy koncesji wchodzi postanowienia umowne w pierwotnym brzmieniu.

9. Jeżeli zamawiający zamierza zmienić warunki umowy koncesji, które wykraczają poza zmiany umowy dopuszczalne zgodnie z ust. 1, obowiązany jest przeprowadzić nowe postępowanie o zawarcie umowy koncesji lub postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego.

Art. 47. [Okoliczności rozwiązania umowy koncesji] Zamawiający może rozwiązać umowę koncesji niezależnie od jej postanowień, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z następujących okoliczności:

- 1) zmiany umowy koncesji dokonano z naruszeniem art. 46 ust. 9;
- 2) koncesjonariusz w chwili zawarcia umowy koncesji podlegał wykluczeniu na podstawie art. 32 ust. 1 pkt 1 lub 2;
- 3) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, w ramach procedury przewidzianej w art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, że państwo polskie uchybiło zobowiązaniom, które ciążyą na nim na mocy traktatów i dyrektywy 2014/23/UE, z uwagi na to, że zamawiający zawarł umowę koncesji z naruszeniem przepisów prawa Unii Europejskiej.

Art. 48. [Wskazanie podwykonawców] 1. Zamawiający w dokumentach koncesji może zażądać od wykonawców, aby wskazali w ofertach część przedmiotu umowy koncesji, którą zamierzają zlecić podwykonawcom, a także aby wskazali proponowanych podwykonawców.

2. Powierzenie wykonania części umowy koncesji podwykonawcom nie zwalnia koncesjonariusza z odpowiedzialności za należyte wykonanie tej umowy.

3. Koncesjonariusz, z którym zawarto umowę koncesji z zastosowaniem art. 20 ust. 1 pkt 4-7, której przedmiotem jest świadczenie usług użyteczności publicznej lub roboty budowlane, jest obowiązany osobiście wykonać kluczowe części tych usług lub robót.

4. W przypadku umów koncesji, które mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego, zamawiający wymaga, aby po zawarciu umowy koncesji i nie później niż w chwili rozpoczęcia jej realizacji koncesjonariusz przekazał mu informacje dotyczące nazwy albo imienia i nazwiska, danych kontaktowych podwykonawców i osób do kontaktu z nimi, zaangażowanych w te roboty budowlane lub usługi, o ile są już znane. Koncesjonariusz zawiadamia zamawiającego o zmianach tych informacji, a także przekazuje informacje o nowych podwykonawcach, którym zamierza powierzyć realizację robót budowlanych lub usług.

5. Zamawiający może wymagać przekazania informacji, o których mowa w ust. 4, w szczególności:

- 1) w przypadku umów koncesji na usługi, które nie mają być wykonane na obiekcie budowlanym podlegającym bezpośredniemu nadzorowi zamawiającego;
- 2) od dostawców uczestniczących w wykonaniu umowy koncesji;
- 3) dotyczące dalszych podwykonawców.

6. Przepis art. 32 stosuje się odpowiednio do bezpośrednich podwykonawców koncesjonariusza. Jeżeli zamawiający stwierdzi, że wobec danego podwykonawcy zachodzą podstawy wykluczenia, wykonawca jest obowiązany zastąpić tego podwykonawcę lub zrezygnować z powierzenia wykonania części umowy koncesji podwykonawcy.

7. Zamawiający może zastosować przepisy ust. 6 wobec dalszych podwykonawców, jeżeli przewidział to w ogłoszeniu o koncesji, wstępnym ogłoszeniu informacyjnym albo w zaproszeniu do ubiegania się o zawarcie umowy koncesji.

Art. 49. [Przesłanki unieważnienia] 1. Umowa koncesji podlega unieważnieniu:

- 1) jeżeli zamawiający zawarł umowę koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej lub zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych, chyba że ustawa dopuszcza taką możliwość;
- 2) jeżeli została zawarta z naruszeniem terminu określonego w art. 41 ust. 1 albo zakazu zawarcia umowy, o którym mowa w art. 183 ust. 1 Prawa zamówień publicznych, jeżeli uniemożliwiło to Krajowej Izbie Odwoławczej uwzględnienie odwołania przed zawarciem umowy;
- 3) jeżeli przedmiot umowy wykracza poza zakres przedmiotu umowy koncesji wskazany w dokumentach koncesji;
- 4) w części wykraczającej poza określenie przedmiotu umowy koncesji w opisie przedmiotu koncesji, z uwzględnieniem art. 46.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, umowa koncesji nie podlega unieważnieniu, jeżeli zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie 10 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w Biuletynie Zamówień Publicznych albo publikacji takiego ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

3. W uzasadnionych przypadkach umowa koncesji podlega unieważnieniu w zakresie niewykonanych zobowiązań, w szczególności gdy nie jest możliwy zwrot spełnionych świadczeń.

4. Z przyczyn, o których mowa w ust. 1, nie można żądać stwierdzenia nieważności umowy koncesji na podstawie art. 189 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2016 r. poz. 1822, 1823 i 1860).

5. Przepis ust. 1 nie wyłącza możliwości żądania przez zamawiającego unieważnienia umowy koncesji na podstawie art. 70⁹ ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny.

Art. 50. [Zakaz zawarcia umowy na czas wyjaśnienia sprawy przez organ nadzoru] 1. Organ sprawujący nadzór nad zamawiającym, w razie powzięcia wątpliwości co do prawidłowości zastosowania art. 20 ust. 1 pkt 4-7, zakazuje zawarcia umowy na czas wyjaśnienia sprawy, nie dłużej jednak niż na 21 dni.

2. Jeżeli organ sprawujący nadzór stwierdzi, że nie zachodzą podstawy do zawarcia umowy koncesji z zastosowaniem art. 20 ust. 1 pkt 4-7, zakazuje zawarcia umowy, a jeżeli umowa została zawarta, zwraca się do zamawiającego o wypowiedzenie umowy lub odstąpienie od niej, w wyznaczonym przez ten organ terminie.

3. W przypadku bezskutecznego upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, organ sprawujący nadzór występuje do sądu o unieważnienie umowy w całości lub w części.

4. Przepisy ust. 1-3 nie naruszają uprawnień i obowiązków organów sprawujących nadzór nad zamawiającym wynikających z odrębnych przepisów.

Rozdział 8. Umowa koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi

Art. 51. [Postępowanie o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi] 1. Zamawiający może zawrzeć umowę koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi, o których mowa w załączniku IV do dyrektywy 2014/23/UE, bez stosowania przepisów ustawy, z wyjątkiem przepisów określonych w ust. 2-4.

2. Jeżeli wartość umowy koncesji jest równa lub przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 2, zamawiający ma jednak obowiązek:

- 1) stosować zasady zawierania umów koncesji, o których mowa w art. 12 i art. 13;
- 2) zaprosić do udziału w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji za pomocą wstępnego ogłoszenia informacyjnego, o którym mowa w art. 17 pkt 2, chyba że zachodzą określone w ustawie okoliczności zwalniające z tego obowiązku;
- 3) opublikować w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, o którym mowa w art. 23 ust. 1.

3. Ogłoszenia w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi mogą być grupowane i przekazywane Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej w terminie 48 dni od dnia zakończenia kwartału.

4. Do umowy koncesji na usługi społeczne lub inne szczególne usługi przepisy rozdziału 10 stosuje się.

Rozdział 9. Organy właściwe

Art. 52. [Prezes Urzędu Zamówień Publicznych jako organ właściwy] 1. Organem właściwym w sprawach umowy koncesji jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

2. Prezes Urzędu Zamówień Publicznych:

- 1) opracowuje, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, oraz opiniuje projekty aktów normatywnych dotyczące umowy koncesji;
- 2) monitoruje stosowanie zasad zawierania umowy koncesji oraz upowszechnia wyniki monitorowania;
- 3) przekazuje na żądanie Komisji Europejskiej, nie rzadziej niż co 3 lata, sprawozdania z monitorowania.

Art. 53. [Krajowa Izba Odwoławcza] Organem właściwym do rozpoznawania odwołań wnoszonych w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji prowadzonym na podstawie ustawy jest Krajowa Izba Odwoławcza, o której mowa w Prawie zamówień publicznych.

Rozdział 10. Środki ochrony prawnej

Art. 54. [Prawo do wniesienia odwołania] 1. Wykonawcy, a także innemu podmiotowi, jeżeli ma lub miał interes w zawarciu umowy koncesji oraz poniósł lub może ponieść szkodę w wyniku naruszenia przez zamawiającego przepisów ustawy, przysługuje prawo do wniesienia odwołania od niezgodnej z przepisami ustawy czynności zamawiającego podjętej w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji lub zaniechania czynności, do której zamawiający jest obowiązany na podstawie ustawy.

2. Do wnoszenia i rozpoznawania odwołań stosuje się odpowiednio przepisy działu VI rozdziału 2 Prawa zamówień publicznych, z wyjątkiem art. 180 ust. 2 tej ustawy, jeżeli przepisy niniejszego rozdziału nie stanowią inaczej.

3. Wpis od odwołania uiszcza się w wysokości należnej od odwołania dotyczącego zamówienia publicznego, którego wartość jest:

- 1) mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych - jeżeli wartość koncesji jest mniejsza niż kwota określona w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 2;
- 2) równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 Prawa zamówień publicznych - jeżeli wartość koncesji jest równa lub przekracza kwotę określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ust. 2.

Art. 55. [Termin na wniesienie odwołania] Odwołanie wnosi się w terminie:

- 1) 10 dni od dnia przekazania informacji o czynności zamawiającego stanowiącej podstawę jego wniesienia, jeżeli informacja została przekazana przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, albo 15 dni, jeżeli została przekazana w inny sposób;
- 2) 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub zamieszczenia dokumentów koncesji na stronie internetowej, w przypadku odwołania wobec treści ogłoszenia o koncesji lub dokumentów koncesji;
- 3) 10 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy koncesji, w przypadku odwołania wobec zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji;
- 4) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zawarciu umowy koncesji, pod warunkiem że ogłoszenie to zawiera uzasadnienie decyzji zawarcia umowy koncesji bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia ogłoszenia o koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 5) 30 dni od dnia, w którym zamawiający opublikował ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieścił ogłoszenie o zmianie umowy koncesji w Biuletynie Zamówień Publicznych;
- 6) 6 miesięcy od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku nieopublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy opublikowane ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia;

7) 3 miesiące od dnia zawarcia umowy koncesji w przypadku niezamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o zawarciu umowy koncesji albo gdy zamieszczone ogłoszenie nie zawierało uzasadnienia.

Art. 56. [Prawo wniesienia skargi do sądu] 1. Na wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze Krajowej Izby Odwoławczej stronom oraz uczestnikom postępowania odwoławczego przysługuje skarga do sądu.
2. Do postępowań toczących się wskutek wniesienia skargi stosuje się przepisy działu VI rozdziału 3 Prawa zamówień publicznych.

Rozdział 11. Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 57. W ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1440) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 13a pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„ 5) na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920). ”;

2) w art. 13hd ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Wybór operatora następuje zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.), ustawą z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno- prywatnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 696 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 1920), ustawą z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi albo ustawą z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 641, z późn. zm.).

3) w art. 39 ust. 8 otrzymuje brzmienie:

8. Wykonywanie zadań związanych z zarządzaniem i utrzymywaniem kanałów technologicznych, o których mowa w ust. 6, zarządca drogi może powierzyć, w drodze umowy, podmiotowi wyłonionemu w drodze przetargu, z zachowaniem przepisów o zamówieniach publicznych lub w trybie określonym w ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

Art. 58. W ustawie z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz.U. z 2015 r. poz. 641 i 901 oraz z 2016 r. poz. 615, 770, 1020 i 1250) w art. 1a ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. Do wyboru spółki stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920) albo przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.).

Art. 59. W ustawie z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2016 r. poz. 250, 1020 i 1250) w art. 3a w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„ 3) dokonania wyboru podmiotu, który będzie budował, utrzymywał lub eksploatował regionalną instalację do przetwarzania odpadów komunalnych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920). ”.

Art. 60. W ustawie z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz.U. z 2016 r. poz. 573 i 960) w art. 3 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Jednostki samorządu terytorialnego w drodze umowy mogą powierzać wykonywanie zadań z zakresu gospodarki komunalnej osobom fizycznym, osobom prawnym lub jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej z uwzględnieniem przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1793, 1807 i 1860) oraz przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1870) na zasadach ogólnych albo w trybie przepisów:

1) ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 696 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 1920);

2) ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.);

3) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2016 r. poz. 1817);

4) ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1867 i 1920);

5) ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920).

Art. 61. W ustawie z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1727 i 1823) w art. 28pb ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Organizator publicznego transportu kolejowego przekazuje do zaopiniowania Prezesowi UTK projekt umowy, o której mowa w ust. 1, na 30 dni przed wszczęciem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) lub wszczęciem postępowania o zawarcie umowy koncesji w trybie przepisów ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920) albo przed bezpośrednim zawarciem umowy, o której mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Art. 62. W ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r. poz. 2164, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 3 w ust. 1 uchyla się pkt 7;
- 2) w art. 4 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„ 12) umów koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920), chyba że ustawa stanowi inaczej; ”;

- 3) w art. 5e w ust. 3 w pkt 2 lit. b otrzymuje brzmienie:

„ b) zamówienie, do którego nie mają zastosowania przepisy ustawy lub przepisy ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi. ”;

- 4) w art. 11 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

7. Zamawiający przygotowuje ogłoszenia zgodnie z wzorami standardowych formularzy, określonymi w rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) 2015/1986 z dnia 11 listopada 2015 r. ustanawiającym standardowe formularze do publikacji ogłoszeń w dziedzinie zamówień publicznych i uchylającym rozporządzenie wykonawcze (UE) nr 842/2011 (Dz.Urz. UE L 296 z 12.11.2015, str. 1), jeżeli wartość zamówienia jest równa lub przekracza kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 8.

- 5) w art. 25a w ust. 3 we wprowadzeniu do wyciszenia oraz w art. 36b w ust. 2 skreśla się wyrazy „lub kryteriów selekcji”;
- 6) w art. 48 w ust. 2 uchyla się pkt 8a;
- 7) uchyla się art. 131.

Art. 63. W ustawie z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 168, z 2012 r. poz. 1529 oraz z 2016 r. poz. 1020 i 1250) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 13 w pkt 6 lit. b otrzymuje brzmienie:

„ b) procedur określonych w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi - wyłącznie w zakresie określonym w art. 17a; ”;

- 2) w art. 17a:
  - a) ust. 1-4 otrzymują brzmienie:

1. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:

- 1) z koncesjonariuszem, który nie został wybrany zgodnie z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 2) z naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących obowiązku publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej albo zamieszczenia w Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenia o koncesji lub wstępnego ogłoszenia informacyjnego;
- 3) której przedmiot lub warunki zostały określone w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji;
- 4) z innym niż wymienione w pkt 1-3 naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, jeżeli naruszenie to miało wpływ na wynik postępowania o zawarcie umowy koncesji.

2. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zawarcie umowy koncesji:

- 1) bez zachowania formy pisemnej;
- 2) z pominięciem terminu, w jakim może ona być zawarta, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 3) na czas dłuższy niż określony w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, z wyłączeniem przypadków dopuszczonych w przepisach o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 4) przed ogłoszeniem orzeczenia przez Krajową Izbę Odwoławczą w sprawie odwołania wniesionego w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji.

3. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest unieważnienie postępowania o zawarcie umowy koncesji z naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

4. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zmiana umowy koncesji z naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

b) dodaje się ust. 6-13 w brzmieniu:

6. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niewyłączenie z postępowania o zawarcie umowy koncesji osoby podlegającej wyłączeniu z takiego postępowania na podstawie przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi.

7. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezłożenie przez osoby wykonujące czynności w postępowaniu o zawarcie umowy koncesji po stronie zamawiającego lub mogące mieć wpływ na jego wynik oświadczenia o braku lub istnieniu okoliczności powodujących wyłączenie z tego postępowania.

8. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi ustalenie szacunkowej wartości umowy koncesji, jeżeli miało to wpływ na obowiązek stosowania przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, o niższej wartości.

9. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi:

- 1) łączenie przedmiotu umowy koncesji,
- 2) dzielenie przedmiotu umowy koncesji,
- 3) podejmowanie decyzji o zawarciu jednej umowy koncesji lub kilku odrębnych umów koncesji - w celu uniknięcia stosowania tych przepisów.

10. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi wybranie metody wykorzystywanej do szacowania wartości umowy koncesji w celu uniknięcia stosowania tych przepisów.

11. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi opisanie przedmiotu umowy koncesji.

12. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi określenie kryteriów kwalifikacji.

13. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest niezgodne z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi określenie kryteriów oceny ofert.

3) w art. 18c w ust. 1 pkt 9-11 otrzymują brzmienie:

- „ 9) zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z koncesjonariuszem, który nie został wybrany zgodnie z przepisami o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 10) zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi dotyczących formy pisemnej umowy, okresu, na który umowa może być zawarta, lub w przypadku wniesienia odwołania na czynność wyboru najkorzystniejszej oferty - terminu jej zawarcia;
- 11) unieważnienie postępowania o zawarcie umowy koncesji na roboty budowlane lub usługi z naruszeniem przepisów o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi. ”.

Art. 64. W ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 696 i 1777) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„ Art. 3. Do zadań ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w zakresie ustawy należy w szczególności upowszechnianie i promowanie partnerstwa publiczno-prywatnego, dokonywanie analiz i ocen funkcjonowania partnerstwa publiczno-prywatnego, w tym stanu i perspektyw finansowego zaangażowania sektora prywatnego. ”;

2) w art. 4:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

1. Jeżeli wynagrodzenie partnera prywatnego zostało określone w sposób, o którym mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920), do wyboru partnera prywatnego i umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym stosuje się przepisy tej ustawy, w zakresie nieuregulowanym w niniejszej ustawie.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

3. W przypadkach, w których nie ma zastosowania ustawa z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi ani ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych, wyboru partnera prywatnego dokonuje się w sposób gwarantujący zachowanie uczciwej i wolnej konkurencji oraz przestrzeganie zasad równego traktowania, przejrzystości i proporcjonalności, przy odpowiednim uwzględnieniu przepisów niniejszej ustawy, a w przypadku wniesienia przez partnera publicznego wkładu własnego będącego nieruchomością, także przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r. poz. 1774 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 65, 1250, 1271 i 1579).

3) w art. 18a ust. 2 otrzymuje brzmienie:

2. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych oraz po zasięgnięciu opinii Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego może określić, w drodze rozporządzenia, zakres poszczególnych rodzajów ryzyka oraz czynniki uwzględniane przy ich ocenie, mając na względzie zapewnienie przejrzystości poszczególnych rodzajów ryzyka.

Art. 65. W ustawie z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 1537) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) regionalna sieć szerokopasmowa - sieć szerokopasmową lub infrastrukturę telekomunikacyjną realizowaną przez jednostki samorządu terytorialnego, porozumienie, związek lub stowarzyszenie jednostek samorządu terytorialnego, porozumienie komunalne, spółkę kapitałową lub spółdzielnię z udziałem jednostki samorządu terytorialnego, zamawiającego w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920) albo przez partnera prywatnego w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 696 i 1777 oraz z 2016 r. poz. 1920) w ramach programów operacyjnych; ”;

2) w art. 13 w ust. 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) podmiotu, który zawarł z jednostką samorządu terytorialnego umowę koncesji w rozumieniu ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi lub umowę o partnerstwie publiczno-prywatnym w rozumieniu ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym w zakresie budynków i infrastruktury telekomunikacyjnej objętych dostępem telekomunikacyjnym lub współkorzystaniem; ”.

Art. 66. W ustawie z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2016 r. poz. 1867) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 19 w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. poz. 1920) albo ”;

2) w art. 22 w ust. 9 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi ”;

3) w art. 50 w ust. 4:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„ 2) udostępnianie środków transportu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, oraz przekazanie rekompensaty stanowi płatność zamawiającego ”;

b) część wspólna otrzymuje brzmienie:

„ - w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 21 października 2016 r. o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi. ”.

Art. 67. W ustawie z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy - Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1020 i 1579) w art. 1 w pkt 85:

1) w lit. a w tiret szóstym pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„ 13) zamówienie udzielane jest przez zamawiającego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a, innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-4, który sprawuje kontrolę nad zamawiającym udzielającym zamówienia, lub innej osobie prawnej kontrolowanej przez tego samego zamawiającego, jeżeli spełnione są następujące warunki:

a) zamawiający, któremu udzielane jest zamówienie, sprawuje nad zamawiającym udzielającym zamówienia kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami, polegającą na dominującym wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami kontrolowanego zamawiającego; warunek ten jest również spełniony, gdy kontrolę taką sprawuje inna osoba prawna kontrolowana przez zamawiającego, któremu udzielane jest zamówienie,

b) ponad 90% działalności kontrolowanego zamawiającego dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez zamawiającego sprawującego kontrolę, o której mowa w lit. a, lub przez inną osobę prawną, nad którą ten zamawiający sprawuje kontrolę, o której mowa w lit. a,

- c) w kontrolowanym zamawiającym i w zamawiającym sprawującym kontrolę nie ma bezpośredniego udziału kapitału prywatnego;";
- 2) w lit. d:
- a) ust. 8 i 9 otrzymują brzmienie:

8. Do obliczania procentu działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 12 lit. b, pkt 13 lit. b, pkt 14 lit. b i pkt 15 lit. c, uwzględnia się średni przychód osiągnięty przez osobę prawną lub zamawiającego w odniesieniu do usług, dostaw lub robót budowlanych za 3 lata poprzedzające udzielenie zamówienia.

9. W przypadku gdy ze względu na dzień utworzenia lub rozpoczęcia działalności przez osobę prawną lub zamawiającego lub reorganizację ich działalności dane dotyczące średniego przychodu za 3 lata poprzedzające udzielenie zamówienia są niedostępne lub nieadekwatne, procent działalności, o którym mowa w ust. 1 pkt 12 lit. b, pkt 13 lit. b, pkt 14 lit. b i pkt 15 lit. c, ustala się za pomocą wiarygodnych prognoz handlowych.

- b) w ust. 10 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:
„Zakazu udziału kapitału prywatnego, o którym mowa w ust. 1 pkt 12 lit. c, pkt 13 lit. c i pkt 14 lit. c, nie stosuje się do:”

Rozdział 12. Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 68. [Sprawy w toku] 1. Do skarg wniesionych do sądu administracyjnego oraz do postępowań o zawarcie umowy koncesji, o których mowa w ustawie z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. z 2015 r. poz. 113), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do umów koncesji zawartych w następstwie przeprowadzenia postępowań o zawarcie umowy koncesji wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 69. [Limity wydatków budżetu państwa] 1. W latach 2016-2025 maksymalny limit wydatków budżetu państwa będących skutkiem finansowym niniejszej ustawy wynosi 2 013 000 zł, w tym w:

- 1) 2016 r. - 213 000 zł;
- 2) 2017 r. - 200 000 zł;
- 3) 2018 r. - 200 000 zł;
- 4) 2019 r. - 200 000 zł;
- 5) 2020 r. - 200 000 zł;
- 6) 2021 r. - 200 000 zł;
- 7) 2022 r. - 200 000 zł;
- 8) 2023 r. - 200 000 zł;
- 9) 2024 r. - 200 000 zł;
- 10) 2025 r. - 200 000 zł.

2. W przypadku przekroczenia lub zagrożenia przekroczenia przyjętego na dany rok budżetowy maksymalnego limitu wydatków stosuje się mechanizm korygujący polegający na zmniejszeniu kosztów realizacji zadań publicznych wykonywanych na rzecz obywateli, w szczególności kosztów:

- 1) publikacji wydawanych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych;
- 2) opracowywania programów szkoleń i organizacji szkoleń.

3. Organem właściwym do monitorowania wykorzystania limitu wydatków oraz odpowiedzialnym za wdrożenie mechanizmu korygującego jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych.

Art. 70. [Obowiązywanie przepisów wykonawczych] 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 10 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 71, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 niniejszej ustawy, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 18 ust. 6 ogłoszenia o koncesji na roboty budowlane publikuje się w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, niezależnie od szacunkowej wartości umowy koncesji.

Art. 71. [Derogacja] Traci moc ustawa z dnia 9 stycznia 2009 r. o koncesji na roboty budowlane lub usługi (Dz.U. z 2015 r. poz. 113).

Art. 72. [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 20 ust. 1 pkt 4-7 oraz ust. 3-5, art. 48 ust. 3 i art. 50, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2017 r.